

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันอังคารที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๕

โดย สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วันอังคารที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๕ เวลา ๐๙.๔๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา (เกียกกาย) ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) โดยมี นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม

ก่อนเปิดการประชุม นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาปรึกษาหารือปัญหาที่เกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชนหรือปัญหาอื่นใด ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๘ จำนวน ๑๐ คน เป็นเวลาพอสมควร

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้เปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม	(ไม่มี)
(๒) รับรองรายงานการประชุม	(ไม่มี)
(๓) กระทู้ถาม	(ไม่มี)
(๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว	จำนวน ๒ เรื่อง

๔.๑ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำมันปาล์มดิบ เพื่อการผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพ ซึ่งคณะกรรมการการพลังงานพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

รองประธานคณะกรรมการการพลังงาน คนที่สาม (พลโท อำพน ชูประทุม) ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษา ติดตามและเสนอแนะด้านเชื้อเพลิงธรรมชาติ

และรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง (นายสำราญ ครรชิต) ได้ร่วมกันเสนอผลการพิจารณาศึกษา ต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า จากสถานการณ์ราคาปาล์มที่ตกต่ำอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่มีปาล์มออกสู่ตลาด เป็นจำนวนมาก คณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ (กนป.) ได้มีมติเห็นชอบให้กระทรวงพลังงาน โดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เร่งรัดการจัดซื้อน้ำมันปาล์มดิบ รวมทั้งเร่งดำเนินการ ส่งเสริมการใช้ไขมันดีเซลหมุนเร็ว B10 ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ตลอดจนรณรงค์เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการใช้ไขมันดีเซลหมุนเร็ว B10 ให้กับผู้บริโภค ผู้ประกอบการค่ายรถยนต์ และ สถานีบริการน้ำมัน เพื่อให้ปริมาณความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบสามารถรองรับปริมาณผลปาล์มน้ำมัน ที่เพิ่มขึ้นได้ ซึ่งจะส่งผลให้ราคาปาล์มสูงขึ้น ทั้งนี้ กนป. ได้กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา น้ำมันปาล์มดิบ ทั้งระบบ ได้แก่ มาตรการกำหนดมาตรฐานวัตถุดิบ และมาตรการส่งเสริมรถยนต์ที่ใช้น้ำมัน B20 แต่อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มยังคงมีปัญหาหลายประการ ทั้งในส่วน การผลิตของเกษตรกร (ต้นน้ำ) การแปรรูป (กลางน้ำ) และการตลาด (ปลายน้ำ) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เกษตรกรรายย่อยได้ประสบปัญหาหลัก ๆ เช่น ความผันผวนและความตกต่ำของราคาผลผลิต ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ต่ำ หรือต้นทุนการผลิตสูงกว่าที่ควรจะเป็น ซึ่งคณะกรรมการพลังงานได้ ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับปาล์มน้ำมันอันส่งผลกระทบต่อภาคการใช้พลังงาน จึงได้พิจารณาศึกษา ปัญหาการราคาผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบที่มีผลกระทบต่อการผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพ และเสนอแนวทาง ในการแก้ไขปัญหาอย่างครอบคลุมในทุกมิติ รวมทั้งลดผลกระทบด้านราคาผลผลิตต่อเกษตรกร ผู้ปลูกปาล์ม ตลอดจนลดภาระค่าครองชีพของประชาชนผู้ใช้น้ำมันที่มีส่วนผสมจากเชื้อเพลิงธรรมชาติ เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนในอนาคต สรุปได้ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ รัฐต้องปรับเปลี่ยนนโยบายจากการส่งเสริมสนับสนุนการผลิตเพื่อการบริโภค หรือเพื่อการพลังงานมาเป็นเพื่อการอุตสาหกรรม รวมทั้งผลิตภัณฑ์ชีวภาพหรือวัสดุชีวภาพทดแทน เพราะปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เกือบทั้งหมด โดยมีงานวิจัยบ่งชี้ว่า ในต้นปาล์ม มีชีวมวลมากถึงร้อยละ ๘๐ และมีส่วนที่เป็นน้ำมันเพียงร้อยละ ๒๐ ซึ่งชีวมวลดังกล่าวสามารถนำไป ผลิตเอ็กstras บรรจุภัณฑ์ หรือผลิตภัณฑ์เพื่อการอุตสาหกรรมประเภท Oleo chemicals ที่มี ตลาดรับซื้อในปริมาณมากได้ และจะเกิดประโยชน์สูงสุดมากกว่าการนำมาผลิตเพื่อการบริโภคหรือ เพื่อเป็นพลังงาน

ประเด็นที่ ๒ ภาครัฐควรมีมาตรการส่งเสริมการใช้ไขมันเชื้อเพลิงชีวภาพเพื่อสนับสนุน ราคาผลผลิตปาล์ม โดยควรกำหนดราคารับซื้อปาล์มน้ำมันด้วยการนำสัดส่วนเปอร์เซ็นต์น้ำมัน และราคา CPO มาใช้ในการคำนวณรับซื้อผลปาล์ม และกระทรวงพาณิชย์ควรเป็นผู้กำหนด ราคามาตรฐาน CPO ให้เป็นไปตามสถานการณ์ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานที่กระทรวงพาณิชย์ควบคุม ไม่ใช่เป็นไปตามผู้รับซื้อกำหนด ซึ่งการกำหนดราคา CPO ควรมีการอ้างอิงราคาจากตลาดต่างประเทศ ที่มีการซื้อขายปริมาณมาก เช่น มาเลเซีย ประกอบกับพิจารณาให้มีการเพิ่มค่าพรีเมียมในการคำนวณ

ราคา CPO เนื่องจากประเทศไทยมีผลผลิตที่น้อยกว่ามาเลเซีย จึงอาจส่งผลให้ต้นทุนมีราคาสูงกว่าราคา CPO จากประเทศที่มีการซื้อขายผลผลิตในปริมาณมาก และในกรณีที่ผลผลิตปาล์มมีราคาตกต่ำมาก รัฐควรส่งเสริมสนับสนุนให้เกษตรกรรวมกลุ่มกันผลิตน้ำมัน B100 และจำหน่ายได้อย่างเต็มที่ ทั้งในรูปแบบกระบวนการจัดตั้งที่สะดวก รวดเร็ว นอกจากนี้ รัฐควรมีนโยบายในการกำหนดสัดส่วนการผสมน้ำมันปาล์มกับดีเซลให้เกิดความยืดหยุ่นเป็นไปตามปริมาณผลผลิตที่ออกสู่ตลาด โดยพิจารณาตามความเหมาะสมกับปริมาณผลผลิตที่ออกสู่ตลาดในช่วงเวลาดังกล่าว

ประเด็นที่ ๓ เห็นควรพิจารณาเร่งรัดร่างพระราชบัญญัติปาล์มน้ำมันและผลิตภัณฑ์จากปาล์มน้ำมัน พ.ศ. ซึ่งจัดทำขึ้นโดยสภาเกษตรกรร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประเด็นที่ ๔ กระทรวงอุตสาหกรรมควรเร่งรัดออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดให้ทุกโรงงานติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำมันปาล์มคงคลัง (Meter) ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพราะจะทำให้ทราบถึงปริมาณคงเหลือในถังที่จัดเก็บตลอดเวลา

ประเด็นที่ ๕ รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความสะดวกในการจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันครบวงจรให้กับเกษตรกรแปลงใหญ่ที่มีความพร้อมและมีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยปัจจุบันเกษตรกรต้องรวมตัวกันเพื่อความเข้มแข็งและการมีอำนาจต่อรองในหลายด้านนอกเหนือจากการต้องรับรู้และยอมรับกติกาสากล เช่น การรับรู้เรื่องการเกษตรพันธสัญญา หรือ RSPO (Roundtable On Sustainable Palm Oil) ซึ่งเป็นมาตรฐานการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นมาตรฐานการผลิตที่ได้รับการยอมรับทั่วโลก

ภายหลังที่คณะกรรมการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว สมาชิกวุฒิสภาได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า รัฐควรส่งเสริมสนับสนุนให้เกษตรกรรวมกลุ่มกันผลิตน้ำมัน B100 และจำหน่ายได้อย่างเต็มที่ในช่วงที่ผลผลิตปาล์มมีราคาตกต่ำมาก เนื่องจากจะทำให้เกษตรกรและประเทศไทยสามารถพึ่งพาตนเองได้ รวมทั้งเห็นด้วยว่าร่างพระราชบัญญัติปาล์มน้ำมันฯ มีความจำเป็น เพราะจะทำให้เกษตรกรและผู้ประกอบกิจการเกี่ยวกับปาล์มมีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการผสมน้ำมันปาล์มกับน้ำมันปกติ (น้ำมันจากฟอสซิล) ควรกำหนดให้มีเพียงสูตรเดียว เพื่อป้องกันมิให้ผู้ใช้น้ำมันและผู้ผลิตรถยนต์เกิดความสับสน อีกทั้งต้นทุนในการผลิตน้ำมันปาล์มไม่ควรสูงกว่าต้นทุนในการผลิตน้ำมันดีเซล เนื่องจากจะส่งผลกระทบต่อค่าขนส่งและค่าครองชีพของประชาชน นอกจากนี้ ในช่วงที่น้ำมันปาล์มมีราคาสูง ควรงดเว้นการนำน้ำมันปาล์มไปผสมกับน้ำมันปกติและเน้นการใช้เพื่อการบริโภคก่อนการนำพลังงาน รวมทั้งควรงดเว้นการบิดเบือนการผลิต เนื่องจากจะส่งผลให้น้ำมันปกติมีราคาสูงกว่าน้ำมันไบโอดีเซลเกินความจำเป็น

ประธานคณะกรรมการพิจารณาศึกษา ติดตามและเสนอแนะด้านเชื้อเพลิงธรรมชาติ (พลโท อำนวย ชูประทุม) และรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง (นายสำราญ ครรชิต) ได้ชี้แจงประเด็นข้อสังเกตของสมาชิกวุฒิสภา สรุปได้ว่า ช่วงที่ราคาน้ำมันปาล์มดิบในประเทศสูงขึ้น อาจก่อให้เกิดปัญหาการลักลอบนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบจากประเทศเพื่อนบ้านที่มีราคาต่ำกว่า ซึ่งคณะกรรมการเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ ของสมาชิก และข้อเสนอแนะบางประการได้ระบุไว้ในรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการแล้ว เช่น เรื่องการป้องกันการบิดเบือนผลผลิต คณะกรรมการได้มีข้อเสนอแนะให้กระทรวงอุตสาหกรรมเร่งรัดออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดให้ทุกโรงงานติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำมันปาล์มคกคลัง (Meter) ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพราะจะทำให้ทราบถึงปริมาณคงเหลือในถังที่จัดเก็บตลอดเวลา

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไป

๔.๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อผลักดันกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดต่อเด็กผ่านสื่อออนไลน์ ซึ่งคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสได้ขอเลื่อนการพิจารณารายงานในเรื่องนี้ออกไปก่อน ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบ

(๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา

จำนวน ๑ เรื่อง

- รายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี ๒๕๖๓ (ตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณารายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ปี ๒๕๖๓ ของที่ประชุมวุฒิสภา ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์) กับคณะ ได้เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุมวุฒิสภา

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งประธานวุฒิสภามอบหมายให้พิจารณาศึกษารายงานดังกล่าว โดยที่ปรึกษาคณะกรรมการ (นายสุวัฒน์ ตันยุวรรธนะ) ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะ ๕ ประเด็นหลัก ดังนี้

๑. ในภาพรวม กสม. ได้ประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย ได้อย่างรอบด้านรวมถึงได้มีข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้น รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐควรที่จะรับไปพิจารณาดำเนินการตามหน้าต่อไป กรณีจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ประชาชนควรที่จะได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิในการเข้าถึง การดูแลสุขภาพ การรักษาพยาบาล การเข้าถึงวัคซีน และการช่วยเหลือเยียวยา ที่ต้องมีการดำเนินการ อย่างรวดเร็ว และเสมอภาค เพราะจะส่งผลให้ประเทศไทยมีความเข้มแข็งสามารถกลับเข้าสู่ระยะของ การฟื้นฟูประเทศ ประเด็นสิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องที่รัฐบาลควรต้องดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานของรัฐ กสม. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้ความสำคัญกับการสร้างความตระหนักรู้ และเกิดการปฏิบัติจริง ในระดับพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจประเด็นรากเหง้าของปัญหา และสามารถแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็ว ปัญหายาเสพติด เป็นภัยคุกคามที่รุนแรงต่อเด็ก เยาวชน สถาบันครอบครัว และอาชญากรรมต่าง ๆ ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาสำคัญ ดังนั้น รัฐบาล กสม. ป.ป.ส. กระทรวงยุติธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำไปวิเคราะห์ และบูรณาการการแก้ไขปัญหาเรื่องดังกล่าวร่วมกัน

๒. สถานการณ์เฉพาะ การชุมนุมเรียกร้องทางการเมือง มีการนำประเด็นการเรียกร้องทางการเมืองไปเชื่อมโยงที่เป็นการดูหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งเห็นว่าการกระทำดังกล่าว เป็นการกระทำที่ละเมิดต่อหลักการด้านสิทธิมนุษยชนเช่นกัน รัฐบาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญ ในการปกป้องและพิทักษ์สถาบันพระมหากษัตริย์ ทั้งการดำเนินการในทางกฎหมายและตามหลักการ สิทธิมนุษยชน นอกจากนี้การชุมนุมเรียกร้องทางการเมืองที่มีการใช้ความรุนแรงในการชุมนุม และมี แนวโน้มว่าจะมีต่อไปในอนาคต การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ต่อกลุ่มผู้ชุมนุมเป็นการกระทำที่รุนแรงเกินกว่าเหตุ และละเมิดสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญให้การคุ้มครองหรือไม่ การใช้เสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบ และปราศจากอาวุธควรมีลักษณะเช่นไร รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ และการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ จากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 เป็นบทเรียนสำคัญต่อเรื่องสิทธิมนุษยชน สิทธิ และเสรีภาพของประชาชน ในการเข้าถึงสิทธิที่จะได้รับการดูแลสุขภาพจากหน่วยงานของรัฐ แต่มีการใช้ สื่อสังคมออนไลน์เผยแพร่ข้อมูลอันเป็นเท็จ ส่งผลกระทบต่อการเข้าถึงสิทธิของประชาชน รัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณากำหนดมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการกระทำดังกล่าว

๓. ด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญในการคุ้มครองสิทธิของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งองค์กรที่เกี่ยวข้อง ควรร่วมกันแก้ไขเหตุแห่งปัญหาที่ส่งผลให้กระบวนการยุติธรรมล่าช้า เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นกลไกสำคัญในกระบวนการยุติธรรม ดังนั้นรัฐบาลและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงควรร่วมกันในการเร่งรัดและผลักดันให้เกิดการปฏิรูปตำรวจ รวมทั้งการให้บริการประชาชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และจากการศึกษาและประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน พบว่ามีกฎหมายหลายฉบับที่มีผลต่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งรัดและผลักดันให้กฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้โดยเร็ว นอกจากนี้จากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ส่งผลกระทบให้ประชาชนมีภาระหนี้สินเพิ่มมากขึ้นโดยส่วนใหญ่เป็นประชาชนผู้มีรายได้น้อย และอยู่ในพื้นที่ห่างไกล ไม่สามารถเข้าถึงความช่วยเหลือของหน่วยงานภาครัฐได้ รวมทั้งเกิดปัญหาการกักขังเงินนอกระบบ รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องควรมีมาตรการแก้ไขปัญหาและเยียวยาประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนดังกล่าว

กรณีการกระทำทรมาน การบังคับให้สูญหายนั้น ในระหว่างที่ยังไม่มีร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นับบุคคลสูญหาย พ.ศ. รัฐบาลและหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต้องกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ไม่ให้มีการกระทำละเมิดต่อกฎหมาย กระทรวงยุติธรรมควรจัดทำกฎหมายลำดับรองตามร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไว้เป็นการล่วงหน้าด้วย

ส่วนสถานการณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ การบังคับใช้กฎหมายพิเศษด้านความมั่นคง การปฏิบัติที่ลดทอนศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้น การดำเนินมาตรการต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ควรอยู่บนพื้นฐานของหลักกฎหมาย และให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติงานในพื้นที่ที่จะต้องเคารพต่อหลักสิทธิมนุษยชนและขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น และกระบวนการพูดคุยสันติสุขที่รัฐบาลกำลังดำเนินการ เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยลดความรุนแรงที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ได้

เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและเสรีภาพของสื่อมวลชน ควรระมัดระวังเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอข่าวที่อาจส่งผลกระทบต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชน ควรมีการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนทุกประเภทให้เป็นไปตามมาตรฐานจริยธรรม และมีกระบวนการพิจารณาโทษกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมดังกล่าว

๔. ด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม สิทธิแรงงาน และความคุ้มครองทางสังคม การเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรม การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว เป็นประเด็นที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างต่อเนื่อง และการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ทำให้แนวโน้มของการว่างงานและการเลิกจ้างที่ไม่เป็นธรรมเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้น กสม. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีแผนงานรองรับประเด็นการดูแลคุ้มครองสิทธิด้านแรงงานและการคุ้มครองทางสังคม นอกจากนี้เมื่อเข้าสู่ระยะฟื้นฟู

จากโรคโควิด 19 รัฐบาลควรเตรียมความพร้อมของการกลับเข้ามาทำงานของแรงงานต่างชาติในประเทศไทย เพื่อไม่ให้ประเทศคู่ค้ากับประเทศไทยนำใช้เป็นมาตรการกีดกันทางการค้า พร้อมทั้งพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานเพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ส่งผลกระทบต่อระบบการเรียนการสอนของนักเรียน นักศึกษา และส่งผลให้นักเรียน นักศึกษาบางส่วนต้องการออกจากการศึกษากลางคัน รัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อแก้ไขปัญหา นำเด็กเข้าสู่ระบบการศึกษาโดยเร็ว เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและความไม่เท่าเทียมทางการศึกษา สำหรับการพัฒนาและส่งเสริมเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนทุกระดับชั้น กระทรวงศึกษาธิการควรมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้มีความเหมาะสม ทันต่อสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไป สอดคล้องกับทิศทางในการพัฒนาประเทศ พร้อมกับการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา

สิทธิชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเร่งรัดการจัดทำกฎหมายลำดับรองตามที่พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้มีผลบังคับใช้โดยเร็ว เพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหา เรื่องที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยแก่ประชาชนและกลุ่มชาติพันธุ์

๕. กลุ่มบุคคล สิทธิคนพิการ รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการจัดทำระบบการศึกษาสำหรับกลุ่มเด็กพิการให้มีความชัดเจน รวมทั้งการจัดระบบครูผู้สอนที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ รวมถึงรัฐควรสนับสนุนการจ้างงานคนพิการ ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้คนพิการมีความมุ่งมั่น และแรงจูงใจที่จะเข้ารับการศึกษาเพื่อให้ได้มีงานทำและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

สิทธิสตรีและความเสมอภาคทางเพศ รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรกำหนดมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำความรุนแรงต่อผู้หญิงและการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศในสถานที่ทำงานอย่างชัดเจน และควรต้องบังคับใช้กฎหมายกับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างจริงจัง และรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งรัดร่างพระราชบัญญัติคู่ชีวิต พ.ศ. ให้มีผลบังคับใช้โดยเร็ว เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศและเป็นเพศเดียวกัน ผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิ รัฐควรเร่งรัดการจัดทำร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. ให้มีผลบังคับใช้โดยเร็ว เพื่อเป็นกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิและคุณภาพชีวิตให้แก่กลุ่มชาติพันธุ์ สามารถดำรงชีวิตในวิถีชีวิตดั้งเดิมได้ สำหรับการตรวจพิสูจน์ สารพันธุกรรม (DNA) เพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาให้สถานะแก่คนไร้สัญชาติ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม ได้มีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง จึงควรเพิ่มการสนับสนุนให้แก่สถาบันนิติวิทยาศาสตร์เพื่อให้กลุ่มบุคคลดังกล่าวได้เข้าถึงสิทธิอันพึงมีตามกฎหมาย

ภายหลังที่คณะกรรมการได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า

๑. จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น คือ การแถลงรายงานหรือข้อคิดเห็นของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ต่อสื่อมวลชนในกรณีการเรียกร้องการชุมนุมทางการเมืองโดยส่วนใหญ่ จะออกรายงานแถลงในลักษณะว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำ ความรุนแรงต่อนักศึกษาในการชุมนุมทางการเมือง ซึ่งทำให้เกิดปัญหาว่าเด็กหรือเยาวชนได้มีการละเมิดกฎหมายในการชุมนุมทางการเมือง มากยิ่งขึ้น ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่ของ กสม. ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นกลางเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนอย่างแท้จริง โดยเฉพาะการให้ข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมทางการเมืองของนักศึกษาหรือเยาวชน ต้องเป็นการให้ข้อคิดเห็นทั้งสองด้านทั้งในด้านของผู้ชุมนุมทางการเมืองหรือในด้านการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๒. กสม. ควรสร้างความรู้ความเข้าใจต่อนักศึกษาหรือเยาวชนเกี่ยวกับความรู้ที่เกี่ยวข้องกับด้านสิทธิมนุษยชนและเรื่องการชุมนุมทางการเมืองอย่างสร้างสรรค์ว่าการชุมนุมทางการเมืองต้องไม่ละเมิดต่อกฎหมายหรือเป็นการกล่าวร้ายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ตลอดจนเรื่องการใช้ social media ของเด็กหรือเยาวชนที่ต้องใช้สื่อ social media อย่างสร้างสรรค์ นอกจากนี้ กสม. ควรเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมทางการเมืองไม่ว่าจะเป็นผู้ชุมนุมทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมาเจรจาหรือสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกันเพื่อให้เกิดการชุมนุมทางการเมืองอย่างสร้างสรรค์ต่อไป

๓. การปฏิบัติหน้าที่ของกสม. ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นกลาง ปราศจากอคติ และต้องเป็นที่พึงของประชาชนผู้ด้อยโอกาสหรือบุคคลที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างแท้จริง โดยต้องไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของบุคคลใด สำหรับกลไกการปฏิบัติหน้าที่ของ กสม. นั้น กสม. ควรสร้างเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อมีหน้าที่ในการให้ข้อเสนอแนะและองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทางด้านสิทธิมนุษยชนที่ถูกต้องแก่เด็กหรือเยาวชนต่อไป นอกจากนี้ กสม. ควรรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ต่อฝ่ายบริหาร เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชนด้วย ตลอดจนในเนื้อหาของรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน ควรเพิ่มเนื้อหาในส่วนของผลการดำเนินการที่ กสม. ได้ดำเนินการไปแล้วตามข้อเสนอแนะของฝ่ายบริหาร อีกทั้ง กสม. ควรเสนอข้อคิดเห็นด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับด้านต่างประเทศให้มากยิ่งขึ้น

๔. สำหรับแนวทางในการสร้างองค์ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนของ กสม. ให้มีความถูกต้องตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้องและอนุสัญญาระหว่างประเทศต่าง ๆ กสม. ควรเสนอให้มีการบรรจุหลักสูตรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทางด้านสิทธิมนุษยชนในหลักสูตรของนักศึกษานิติศาสตร์ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ รวมทั้งหลักสูตรนักบริหารระดับสูงหรือหลักสูตรของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรด้วย

๕. สิ่งที่จะเป็นกลไกสำคัญเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชนที่ถูกต้องให้แก่ประชาชน เด็กหรือเยาวชนที่เป็นอนาคตของชาติ กสม. ต้องเพิ่มการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับความรู้ด้านสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามกฎหมายและอนุสัญญาระหว่างประเทศต่าง ๆ ให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการใช้สิทธิเสรีภาพทางการเมืองไปละเมิดสิทธิของบุคคลอื่นอันจะนำไปสู่ความขัดแย้งในทางการเมืองต่อไป

๖. กสม. ควรจัดทำฐานข้อมูล (data center) ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในด้านการศึกษาให้มีความชัดเจนโดยเฉพาะข้อมูลของจำนวนนักเรียน ที่ออกกลางคันหรือข้อมูลจำนวนนักเรียนที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ เป็นต้น

จากนั้น ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์) และกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (นายวสันต์ ภัยหลีกลี้) ได้ตอบชี้แจง สรุปได้ว่า ประเด็นปัญหาการชุมนุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้ดำเนินการตรวจสอบโดยการรับฟังข้อมูลข้อคิดเห็นจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และได้มีข้อเสนอแนะไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้ชุมนุม ในส่วนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้เสนอแนะในเรื่องของการจัดการชุมนุม การดูแลผู้ชุมนุมให้ปฏิบัติตามมาตรฐานสากล ความเหมาะสมได้สัดส่วนและเป็นเหตุเป็นผล ในส่วนของผู้ชุมนุมได้เสนอในเรื่องของการเคารพสิทธิเสรีภาพ ความคิดเห็นของผู้อื่น การเผชิญหน้า และการงดใช้ความรุนแรงในทุกกรณี สำหรับพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน มีวัตถุประสงค์สำหรับการป้องกันด้านความมั่นคง การนำกฎหมายดังกล่าวมาใช้ในการชุมนุมอาจไม่เหมาะสม กสม. จึงมีข้อเสนอว่าไม่ควรนำพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ มาใช้ในการชุมนุม

ปัญหาของการชุมนุม กสม. พร้อมทั้งจะเข้าไปมีส่วนร่วมเพื่อแก้ไข สร้างความตระหนักในสิทธิเสรีภาพ สิทธิมนุษยชน ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน การข่มขู่คุกคาม การบูลลี่หรือการสร้าง ความเกลียดชังโดยการประทุษวาจา มีการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านสิทธิมนุษยชนอย่างถูกต้องในเวทีต่าง ๆ สร้างความเข้าใจไม่ให้เกิดความรุนแรงหรือสร้างความเกลียดชัง รวมทั้งได้ดำเนินการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อคลี่คลายสถานการณ์และลดปัญหาการละเมิดสิทธิ โดยเฉพาะการประสานไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม สำนักงานอัยการ สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อช่วยดูแลในเรื่องของสิทธิเด็กที่เข้าร่วมชุมนุม ทั้งนี้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ได้รับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของวุฒิสภาเพื่อไปประกอบการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

(๖) เรื่องที่เสนอใหม่

จำนวน ๒ เรื่อง

๖.๑ รายงานประจำปี ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๓ ของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
(ตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๓๔)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณารายงานประจำปี ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๓ ของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ของที่ประชุมวุฒิสภา ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (นายณรงค์ ศิริเลิศวรกุล) กับคณะ ได้เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุมวุฒิสภา

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมซึ่งประธานวุฒิสภามอบหมายให้พิจารณาศึกษารายงานดังกล่าว โดยรองประธานคณะกรรมการ (ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์) ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า ผลการดำเนินงานของ สวทช. เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๓๔ โดย สวทช. ได้มีการผลิตนวัตกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ อย่างเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการได้มีข้อเสนอแนะเพื่อให้การดำเนินการของ สวทช. บรรลุผลการดำเนินงานมากยิ่งขึ้นใน ๙ ประการ ได้แก่ ๑. ควรเพิ่มความร่วมมือและสร้างภาคีเครือข่ายจากมหาวิทยาลัยและหน่วยงานวิจัยต่าง ๆ ทั้งระดับชาติ นานาชาติ และระดับชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะการพัฒนาเรื่องการเกษตรและอาหาร การพัฒนาพืชเชิงเดี่ยว วัคซีนในสัตว์ ๒. โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๔ มีผลใช้บังคับแล้ว สวทช. จึงควรเร่งรัดให้มีการนำผลงานไปใช้ประโยชน์เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศและนักวิจัย โดยขอความร่วมมือกับภาคเอกชนและมหาวิทยาลัย ๓. ควรกระตุ้นให้ภาครัฐและเอกชนร่วมลงทุนในงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีให้มากขึ้น รวมถึงควรมีการพัฒนากำลังพลและโครงสร้างพื้นฐานที่พอเพียงเพื่อประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันและแก้ไขปัญหาความยากจน ๔. ควรมีหน่วยงานที่มีเป้าหมายชัดเจนในเรื่องนวัตกรรมและการพัฒนาเทคโนโลยีเช่นเดียวกับ สวทช. ในภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ๕. ควรสนับสนุนให้มีการขอจดสิทธิบัตรหรือทรัพย์สินทางปัญญาให้มากขึ้น ๖. ควรใช้ประโยชน์จากบัญชีนวัตกรรมให้มากขึ้น รวมถึงควรมีการศึกษาสิทธิประโยชน์ของภาคเอกชนเพื่อให้ความร่วมมือกับภาคเอกชนในการพัฒนาเทคโนโลยีให้มากขึ้นซึ่งจะสามารถลดการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศได้ ๗. โดยที่ปัจจุบันมีการใช้พลังงานสิ้นเปลืองทำให้เกิดสถานะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ปัญหาโลกร้อน เกิดโรคระบาด จึงควรคำนึงถึงการพัฒนาที่ยั่งยืน ๘. สวทช. ควรเป็นองค์กรตัวอย่างในเรื่องการบริหารงานแบบธรรมาภิบาล (Good Governance)

และ ๙. ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรมและพัฒนาเทคโนโลยี โดยเฉพาะให้กับเด็กและเยาวชนเพื่อให้มีความสนใจเรื่องดังกล่าว

ภายหลังจากที่คณะกรรมการได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็นและมีข้อเสนอแนะ สรุปได้ว่า สวทช. เป็นหน่วยงานตัวอย่างในเรื่องงานวิชาการและงานวิจัย โดยมีผลงานอย่างเป็นรูปธรรมที่สามารถนำมาแก้ไขปัญหาของสังคมได้อย่างเป็นรูปธรรม และโดยที่ปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายให้หน่วยงานภาครัฐจัดทำฐานข้อมูล (Big Data) สวทช. ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการหรือวางนโยบายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวหรือไม่

จากนั้น ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (นายณรงค์ ศิริเลิศวรกุล) ได้ตอบชี้แจง สรุปได้ว่า ในเรื่องการจัดทำฐานข้อมูล (Big Data) สวทช. โดยเนคเทค (NECTEC) ได้เข้าไปมีบทบาทสำคัญคือได้รับมอบหมายให้เป็นเลขานุการในการพัฒนา AI (Artificial Intelligence) ซึ่งเป็น National AI Strategy ของประเทศ โดยได้ทำงานร่วมกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งมีปลัดกระทรวงทั้งสองกระทรวงดังกล่าวเป็นประธานร่วม และปัจจุบันได้ดำเนินการเสร็จแล้วอยู่ระหว่างการเสนอให้สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณา จากนั้นจะนำเสนอกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อประกาศเป็นแผน AI ของชาติ ซึ่งจะนำไปใช้ประโยชน์ในภาคส่วนต่าง ๆ เช่น การศึกษา การแพทย์ การสาธารณสุข อุตสาหกรรม โลจิสติกส์ รวมถึง สวทช. ได้ดำเนินการเรื่องโครงสร้างพื้นฐานของประเทศที่สำคัญและเรื่องการพัฒนากำลังพลด้วย และขอรับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการและสมาชิกวุฒิสภาไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

๖.๒ รายงานประจำปี ๒๕๖๓ กองทุนการออมแห่งชาติ
(ตามมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔)

ผลการพิจารณา

ประธานของที่ประชุมได้สั่งเลื่อนระเบียบวาระที่ ๖.๒ ออกไปก่อน ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบและกล่าวปิดประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา

สำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา